

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Előfizetési pénz s minden közlemény Föpincz Vecseyház földszintjén a szerkesztőséghez bérmentve küldendők.

Hirdetési
Öt hasábos per sorért 5 kr.
Nyitányon megjelenő közlemény 3 hasábos 15 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szinte több ízben hirdetések máttól fogva, alku szerint a **legolcsóbb** árért.
Bélyegdíj: minden bejelentésért külön 30 kr.

Előfizetési árak:

Helyben

Postán küldve:
Egy évre 10 frt.
Félévre 5 frt.
3 hóra 2 ft 50 kr.

Egyes szám
10 kr.

Előfizethetni helyben: **Telegdi K. Lajos** és **Csúthy Károly** könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

A főrendi ház túlélte magát.

Midőn az 1848. évi törvények az egyenlőség nagyszerű elvét kimondták, és a nemzet sorában addig fenállott osztálykülönbség falait lerontották, hogy azok romjain a szabadság nagyszerű épülete emelkedjék fel, mely, mint a nap, megosztja fényét és melegét, anélkül, hogy azokból veszítene: a magyar nemzet a köznevelődés azon pontjához jutott, ahol a nagyságának, dicsőségének, anyagi és szellemi jólétének kivívására vezető utak kitarultak előtte.

A jogok egyenlősége: a közös szabadság legfőbb alapja; s hogy a közös szabadság, az ellene támadható veszélyek ellen megóvathassék, a polgárok összes egyetemének kell sorakozni azon kötelezettségben, hogy azt életökkel és vérökkel is megintik és fentartják.

Hogy ily kötelezettség hatályos lehessen, és döntő eredményt mutathasson: mindenek felett szükséges, hogy az egyének jogai is megadassanak; mert csak a jogérettől áthatott polgárok képesek lelkesedve teljesíteni a közszabadság megvédésére nézve elvállalt kötelezettségeket!

Az idő szelleme, a felvilágosodás felé feltartóztatlanul haladásában, ki is tejtette volna amaz örökbecsű törvények üdvös eredményeit a gyakorlatban, ha a közbejött gyászos események fátyola nem borul a könyező honfiak szeméire...

Az önvédelmi harc után megzsibbasztott nemzeti öntudat, mely dicsőségét is csak nyögve, titokban érezhető, nyilvánosság terén, a közéletben nem nyilatkozhatott ugyan, de belső mozgásával melegen tartotta a szabadság kovászát, melyből kedvező idővel áldáshozó tetteknek kell valakihelni.

A hon- és szabadságszeretet, a husz éves, kisebb-nagyobb mérvben nyomott időszak alatt, fokozatosan fejlett a nemzet roppant többségét képező nép rétegeiben.

A nyomatás még erősítette, — mint a pálmát a rá nehezülő teher...

Vége eljött az idő, midőn azon elv diadala felett legett a győzelmi zászló, hogy a korszallem előretörévése ellenében vívott harc, ha győz is olykor, nem hoz magával áldást a társadalomra; s csak a felvilágosodás és köznevelődés útjain lehet oda jutni, hol a jobblet kezdődik; köznevelődés pedig nem létezhetik ehol, ahol a szabadság, egyenlőség jogai elvonatnak a haza polgáraitól.

Kezdt felhangzani az alkotmányos szabadság üdvkiáltása államférfiak részéről is.

De, természetesen, a hosszas sötétség után káprázató volt a szabadság napjának világa.

Veszélyesnek tartatott, hogy a napba ép szemmel belé lehessen nézni, bátran.

Kerülőutak kerestettek, önként, hogy ne lehessen könnyedén eljutni a valódi jólét veteményes kertéhez, mely a szabadság fényétől és melegtől nyer virulatot...

Igy történt, hogy a bártortalan tapogatózás emberei, a szabadság felé haladásban gatul szolgáló intézményeket még mentőszert gyanánt tartogatták, mint régi ereklét az ósvilágból.

Nem gondolták meg, hogy az ócska gombok nem varázsolják díszessé a rongyfoszlányokat.

Nem gondolták meg, hogy a szép ruhán egyes kírívó czifraság az izlés becset koczkatatja.

Nem gondolták meg, hogy egy csepp tinta egész kád vizet megzavar.

Nem gondolták meg, hogy egyetlen kinövés a szépség minden érdekét elveszi...

De azt sem gondolták meg, hogy a jogérett, a szabadságszeretet, haladásában igényekkel is bír, melyek a fejlődés akadályainak elhárítását követelik.

Hogy a közszabadság kiváltságokat nem tűr. Hogy az egyenlőség elve természetellenes vágyakat, melyek az egész jogérettét sértik, nem szenved meg.

Hogy születés és rang: üres kitételek, mik a valódi demokracia szótárában értéket nem képviselhetnek.

Hogy a nemzet feletti rendelkezés jogát gyakorolni illetéktelenek azok, kik nem a nemzet által hivattak a nemzet jogai és érdekei felett örködni...

A főrendi házban decz. 11-én a testi fenytéknek, a botbüntetésnek eltörlése iránti törvényjavaslat volt tárgyalás alatt, ugy, amint azt a képviselőház elfogadta.

A méltóságos főrendi ház még nem találta alkalmasnak az időt, hogy a testi fenyték általában eltörltessék; hanem jogügyi bizottságot oda utasította, hogy azon eseteket jelölje ki, melyekben a testi fenyték a z o n n a l megszüntethető...

A 48-ki törvények az egyenlőség elvét kinyilatkozttatták.

Az 1861-ki törvényhozás a nemtelent fel-emelte a nemesek színvonalára.

A méltóságos főrendi ház 1869-ben különböztet; nem azt mondja, hogy a paraszot is, nemest is fel kell oldani az emberi jogérettet meggyalázó botbüntetés alól, hanem meghagyja a gyakorlatot, mely a nemest botoztatni nem engedi, s megvizsgáltatja, hogy a paraszot mi esetben lehet kivenni a testi fenyték alól...

Ne ütöközzünk meg rajta. Ezen eljárás is igazolja, hogy a született törvényhozók nem illenek be az egyenlőség és szabadság alkotmányos intézményeinek díszkeretébe!

Annnyival is inkább el kell törölni a főrendi házat!

S szervezni kell, a magát túlélte ócska intézmény romjain, felső házat; — az érdem, a tudomány és nevelődés képviselőiteiből, a nemzet által összealkotva!

Az ujonan alakuló dalegylet érdekében.

A dalegylet választmánya által kiküldöttek a régiebb alapszabályokat, és több tag által benyújtott módosítványt egymással gondosan egybevetvén, s pontonként megvitván, többszöri összejövetelök és tanácskozmányok eredményét kimerítő jelentésben terjesztették a választmányhoz, bemutatván egyszersmind az általuk ajánlott alapszabályok módosítványát is. A deczember 5-kén tartott választmányi ülés kevés módosítással helybehagyta a kiküldöttek javaslatát s elhatározta, hogy — miután két-éget nem szenved, miszerint a jövő év elején megtartandó közgyűlés ezen már a választmány által elfogadott javaslatokat megerősíteni fogja: minden késedelem nélkül hoesátassanak ki az aláírási izek, hogy az összehívandott közgyűlésen csupán a magokat aláírt s a tagsági díjt lefizetett egyleti tagok vehessenek jogosan részt a tanácskozmányban, s a tisztviselök és választmányi tagok megválasztásában.

A javaslat főbb pontjai következők: Az egyleti év, nem mint eddig novemberben, — hanem mindig január 1-ső napján veszi kezdetét; a tagok kötelezettsége csupán az általuk aláírt egy évre

terjed, s az egylet az év végén megújított aláírások folytán minden év elején újból alakul.

Az elnök, — igazgató (eddig alelnök) jegyző, karnagy, pénztárnok, és szertárnok, ugy a választmány többi 8 tagja a közgyűlésen választatnak.

Az igazgatónak szakavatott egyének kell lenni, mert, mint a választmány megbízottja ő veszi be a működőtagokat a karnagygyal egyetértve; ő határozza meg az előadandó darabokat, ő állapítja meg mindig a karnagygyal együtt a műsorozatot a kirándulások, zeneestélyek, és havonkinti próbaelőadásokhoz, szóval ő ellenőrző a karnagnak teendőit, gyakorlatok és előadásoknál; ő ügyel fel, hogy karnagy a hangjegyeket kellő rendben tartsa, s a gyakorlatokat rendszeresen vezesse; cennélfogva azokon minél többször jelenlenni tartozik.

A jegyző, ki egyszersmind levéltárnok is, a jegyzői teendőket végezi, a jegyzőkönyveket letisztáztatja, kiadmányozza, rendben tartja.

A pénztárnok kezeli a pénztárt saját felelőssége mellett, csak utalványozott összeget fizethet ki, 10 forintal többet nem tarthat pénztárában, a többit takarékpénztárba tenni köteles.

A szertárnok a hangjegyek és jegyzőkönyveken kívül gondot visel az egylet minden ingóságára; ő a főrendező a kirándulások és estélyek alkalomával, maga mellé több rendezőt is kérhet fel az egylet tagjai közül; a rendezés mérve az elnök beleegyezésétől függ.

A választmány teljhatalommal intézi az egylet ügyeit, üléseit havonkint egyszere, szükség esetében többször is tartja, a tisztviselökön kívül még nyolcz tagja van, köztük legalább négy működő tag. A választmány határozza meg az igazgató ajánlatára a nyilvános előadások, kirándulások és estélyek idejét, helyiségét és számát; megvizsgáltatja a számadásokat, s a közgyűlés elé terjeszti, ugyanoda minden év végével az egylet működéséről jelentést tesz.

A működőtagok, mielőtt ilyenekül felvételnek, hangjaik s a hangjegyekben jártasságukra nézve az igazgató és karnagy által megvizsgáltatnak, az alkalmasoknak találtak neveiket az anyakönyvbe beírják, miáltal kötelezik magokat a gyakorlatok, előadásokon pontosan megjelenni, s az általuk alkotandó házi-szabályokat megtartani; a jó hanggal bírók, de kevésbé jártasok — mielőtt működöküi bevételnek, külön órákon taníttatnak.

A tagsági díj egy évre 3 aft, s mindjárt az aláíráskor lefizetendő; a lefizetésről azonnal nyugta adatik, mely egyszersmind az egész évre szabadjegyül szolgál.

A tagok a közgyűlésen szavazattal bírnak, ök választják ottan az egylet tisztviselőit s a választmány többi tagját, s ilyenekül magok is választhatók. Joguk van az egyleti vagyon kezelését bármikor megtekinteni, indítványokat az egylet érdekében a választmányi üléseken is terjeszthetnek elő, szóval, vagy írásirásban. — Az egylet helyiségeiben havonkint tartandó s hirlapilag előre közzeendő próbaelőadásokon, ugy az időnkint rendezendő kiránduláskor, zene és táncestélyeken, saját személyeikre szóló szabadjegyeik előmutatása mellett mindenkor jelen lehetnek. Egyenlő tulajdon és birtokjoguk van az egylet összes vagyonához.

Aláírási izek van az önkint ajánkozott, illetőleg a választmány által fölkért következő tisztelt uraknak adatnak ki.

1. Csurka János és Komjáty László,
2. Boros Sándor,
3. Fekter Ferencz,
4. Halma gyi Lipót,
5. Holvay Gyula jelenlegi pénztárnok.
6. Nagytisztelőtű Tóth Mihály és Varga Lajos,
7. Ügyvéd Nagy Ferencz és Torday Gábor,
8. Zenedei tanár Pozorszky Ágost,
9. Öry Sámuel,
10. Schaitl József és Vadon Sándor,
12. Szvoboda József uraknak, s a választmány által fölkért következő tisztelt uraknak adatnak ki.

Hogy nemzeti szép dalaink nevelése s terjesztése ujonan alakuló dalegyletünk által sikerrel eszközölthessék, s a mult évi

121-35.
Károly.
Közhasznú...
180.

országos dalárünnepély alkalmával nyert általános elismerést továbbra is kiérdemelhesse, a működő tagok buzgóságán kívül, városunk művelt közönségének anyagi pártolásától függ; tisztelettel fölkérem ennél fogva a tisztelt közönséget, hogy a kibocsátott ivenk minél számosabban aláírni, s a kittizött nemes cél elérhetését támogatni méltóztassék. Komlóssy Imre m. k. a dalegyet elnöke.

Ujdonságok.

Előfizetési felhívásunkat lapunk mellékletül veszik olvasóink; mire a t. cz. Közönséget bátrak vagyunk figyelmeztetni. Ismétlésekbe esni nem akarunk; azért is csak azt említtük meg, hogy a jövő évre is ugyanazon jó szándékkal s ugyanazon programmal folytatjuk pályánkat. Együtt szerencsénknek tartjuk, hogy a hírlapbéllyeg eltöröltetése folytán, az előfizetési árt jóval lejjebb szállíthatunk; úgy, hogy az egy évre — mind helyben bázhoz hordással, mind másuvá postán küldve — **10 frban**, fél évre 5 frban, évnegyedre 2 fr. 50 krban állapíthatjuk meg — A t. cz. Közönség pártolása arányával fokozatosan fog növekedni lapunk érdekessége.

A gazdasági iskola részéről Deininger Imre tanár ur felvilágosítást küldött be hozzánk a lapunk 113-ik számában nevezett vadászati élvezet korlátozására nézve; és előadja, hogy több eset fordult elő, mely a gazdasági intézet berendezett birtokán keresztül-kasul járkalás és a vetések legázolása által az intézetnek okozott károkról tesz tanúságot; úgy, hogy nem is annyira vadászati kedvelés, mint a földéken, a hol rendes utak nincsenek, rövidebb közlekedés nyérése, sőt labas jószágoknak is áthajtása tekintetéből történtek az intézet birtokaira nézve káros átjárások; mi ellen az intézet szigorú eljárást vett, és vend. ezután is fogantatva.

A valódi és utánzott havanna-szivarok ára folyó évi decz. 7-től fogva: Valódi havanna szivarok (Havannában készíttve) I osztály Regalia imperiale 400; 42 fr. négy darabból álló csomagban 1 ft 77 kr; regalia media 100: 19 ft; milares londres 100: 17 ft; II. osztály: regalia grande 100: 21 ft; regalia britannica 100: 20 ft; reg. londres 100: 18 ft; reg. media 100: 14 ft 70 kr; panatelas 100 10 ft 50 kr; damas 100: 9 ft; galanes 100: 10 ft; londres 100: 11 ft 50 kr; milares communes 100: 9 ft; utánzottak: regalia 100: 16 ft; reg. media 100: 12 ft. — Sajtoló valódi havanna-szivarok 100 darabjéért. II. osztály: regalia media 11 ft; londres 9 ft 50 kr; milares communes 8 fr.

Somossy Albertet ma délelőtt, nagy közönség kísérete s részvéte mellett, csakugyan eltemették; miután a feloszlás kétségtelen jelei mutatkoztak rajta. A helybeli honvédegylet tagjai zászló alatt csatlakoztak elhunyt bajtársuk temetési kíséretéhez. Végre tehát a sok jóslat, a sok mendemonda, mely a tetszhalottra vonatkozólag szájon forgott, elnémult. — Alapnékülének bizonyult azon hír is, mintha a boldo-

gultnak egy testvére tetszhalottkép temettetett volna el. Azonban másfelől bebizonyosodott, hogy az elhunyt S. A. épen testvére határozottan kijelentett akarata folytán nem temettetett el addig, míg a feloszlás be nem következett.

Városi hatóságunk, méltányolva a lakosság szükségét, több helyen, kivált csapó-és nagy-uj utcán — a hol átjárók hiányoztak — gondoskodni a közlekedés lehetővé tételéről, s így a nagy sár miatti közlekedési akadályokon lehetőleg segíteni. A mint nem mulasztottuk el, felhozni a hiányt, mi e tekintetben érezhető vala, épen oly elismerőleg említtük fel a hatóság készségét és gyors cselekvését, a bajok elhárítására vonatkozólag.

V. J., azon **meglőtt leány**, kit a szerelem-düh ejtett áldozatul, jobban van; a golyót nem tudják kivenni testéből, míg az lejjebb nem ereszkedik, mire hosszú idő kell; de életben maradásához remény mutatkozik.

Érdekes régiség, ujdonságul.

Másolat. (Vörös betűjű nyomtatásáról.)

Debreczen, Nro. 8.

Ma Kedden Májusnak 14-ik napján 1811.

A' NEMZETI JÁTSZÓ TÁRSASÁG fog előadni.

Egy Uj Érzékeny Játékot 3 Felvonásban ezen nevezet alatt:

MEGENGESZTELES.

Játszó Személyek:

Bánházy, Gazdag Földes Úr	— — —	Némethi.	
Péter,	— — —	Sáska,	
Ursolya,	Tselédi	— — —	Sáskáné.
János,	— — —	— — —	Kántor.
Ipolyi,	— — —	— — —	Horváth.
Mantzi, ennek Felesége,	— — —	— — —	Kántorné.
Gábris, ezeknek szülöttjök,	— — —	— — —	S. Biri.

A' Dolog történi a Bánházy Falujában.

A' Bémenetel árra:

Zárt-szék	— — —	1 Rf.
Galleria és Első Hely	— — —	30 xr.

A' Játék kezdődik pontba Hét órákor.

Fördőház létesítése tárgyában tegnap értekezlet volt a Casino helyiségében, hol a meglehetősen számmal összegyűlt érdeklettek kifejezvéen ohajtásukat eddig nélkülözött, de tisztaság kényelem s egészségi szempontból a bálvárosban mielőbb építendő fördőházra vonatkozólag: általános megállapodás után egy 9 tagu bizottságot választottak, mely bizottságnak feladata: a tervezett épület helyiségének kiszemlése és költségvetés. E bizottság tagjai: Laky Lajos (elnök.) Kereszt-szeghy Antal, Csanády István, Rácz György, Pekár Imre, Katona Lajos, Komlóssy Imre, Kacsokócs Iván, Tegze Imre.

Tanuló ifjúságunk figyelmét felhívjuk egy igen korszerű vállalatra, a „Tanulók közlönye” című lapra, melyet Vodiáner ad ki Pesten egyetemi

szólottak. Elin már arról beszélt, hogy mily szorgalmas lesz, és mennyit dolgozik, hogy a mennyegzőre mindent elkészítsen, s hogy miképen fogja háztartását a falun elrendezni. Arnold anyja semmi áron nem akart fiához költözni; sokkal inkább szeretett a vámban lakni. — Abban egyeztek tehát meg, hogy Pahl asszony és Lavina fognak az új házaspárhoz költözni.

Röviden, sok és vidám légváratok építettek, a mint Arnold és Arthur az ezredestől, kinél ebéden voltak, visszaérkeztek. Arnold sugárzó arczaal, mert az ezredes úgy nyilatkozott, hogy Arnoldot rövid időn belül lelkész remélt üdvözölhetni. Arthur arczát sötét felhő borította, s szeméi komor kifejezéssel nyugodtak Lavinán. A mint Lavina felkelt, hogy a belső szobába menjen, Arthur követte őt.

„Lavina, egy kérdést kell intéznem hozzád.”

„No, és mi lenne az?”

„Miképen történt az, hogy te és az ezredes karácsony első napja estjén a kapu alatt találkoztatok?”

„Égy könyvet adott át.”

Lavina e bázugság mondasákor elpirult.

„Tudja a néni, hogy az ezredes itt volt?”

„Nem, Arthur, nem akartam neki megmondani.”

„És mért vannak Lavinának anyja előtt titkai.”

Arthur igen szigorú hangon szóllott.

„O Arthur, nem sokára megfogod azt tudni. Ne gondoldj felőlem semmi rosszat, istenemre én ártatlan vagyok.”

Lavina arczán az igazságnak és ártatlanságnak valóban oly félreismérhetetlen kifejezése ült, hogy Arthur a leányka kezét megfogván, mondá:

„Isten látja lelkemet, örömet hiszek neked, s kegyetlen fájdalmakat okoz nekem az, ha benned kétkednem kell.”

„Még ma este színházba?”

„Nem Arthur, nem akarok elmenni, mert az ezredes az, ki meghívott bennünket.”

E feleletre Arthur azonnal elsötétült, de nem sokára kiderült. Világosan lehetett látni, hogy lelkében a kétségek egész serege ébredt fel.

„És ez a valódi ok, a miért itthon maradsz?”

„Igen, és ugyan mi más okom is lehetne?” kérdé Lavina csudálkozva.

„Mit tudom én?” mondá Arthur gondolattaljesen.

Aztán folytató:

„Emlékezel még, hogy nekem megígérted, mi-

hallgató Dolnai Gyula szerkesztése mellett, ára fél évre 1 ft. Itt az ideje, hogy az ifjúságnak is legyen már a nyilvános életben organuma, s e lap sok jót ígér, melyet csak az ifjúság pártolása mellett teljesíthet.

A sorozás jövő évben január 15-től márt. 15-ig leend; hadkötelezettek az 1848. 49. 50-ben születettek.

A „Kazinczi alapítvány”-ra a helybeli collegiumi ifjúság köréből beérkezett „Csokonai költészetnek hatása” című pályamű bírálata a szombaton tartott bíráló-választmányi ülésen megállapított, s bár a vélemények nem igen kedvezően hangzottak felőle, mivel kevés önállóságot tanusított; azonban a szorgalom s buvárlatnak jelei rajta megis látszanak, — buzditásul 6 darab arannyal jutalmaztatik. A jelítés levél felbontatván — Biki Károly köztanító neve tűnt ki. Ugyan ez alkalommal a jövő iskolai évre szóló pályakérdések is megállapítottak:

1. Kívántatik széptani tanulmány Arany János „Buda halála” című költői éposa felett. Jutalom 8 és 4 db. arany.

2. Kívántatik szabadon választandó történeti vagy költött tárgyú költői elbeszélés, versben. Jutalom 6 és 2 db. arany.

A balygó zsidó két első kötete pár nap alatt hagyja el a sajtót, — s mindazok, kikhez az előfizetési ivenk elküldettek felkértek, netaláni előfizetéseiket legfeljebb f. h. 19-ig beküldeni, mert azontul a jeles regényre előfizetéseket nem fogadtatnak el, s magasabb bolti áron leend kapható.

**A debreczeni dalegyet zászlója-
ra újabb adakoztak:** Bosznay Károly; Roslosnyik Simon; ifj. Papp György; Rácz György; Gergely Antal; Lovassy Károly; ifj. Rácz Györgyné; Zsombori Imre; öz. Pfansmidt Károlyné; Pfansmidt Teréz; Jobs Edéné; Gaszner Károly; Kardos N.; Csiffy Lászlóné; Zengey Jánosné; Telegdi Lászlóné; Nemes Kálmán; Walkó Mária; Sárváry Ferenczné; Király Simonffy Julia; Hunyady Zsigmondné; Szombathy Istvánné; H. I. né; id. Csóka Sámuelné; Poroszlay Lászlóné; Barscsay Miklósné; Jency Istvánné; Márton Károlyné; és Makó Istvánné; e g y e g y f o t y t; Szilágyi I.; T. J.; Bogdány Imréné; Végh Emilia; O. J. né; V. S. N.; öz. Lőrincsné; Kallós Kálmán; Kolbenhayer M.; Szilágyi Károlyné; Nagy Ferenczné; Egy ügypártoló: Szép József; Hegedüs Károlyné; és H. V. 50-50 kr; Kovács Lajosné; Bethlen Mikó Róza; Swathos Mária; és Kökényesy Imréné 2-2 fto; Gondy és Egey 3 fto; Bloksay József 5 fto; összesen 52 ft 50 kr, mely összeg a takarékpénztárba a többilhez betéttetett. Ezen adományokért az egylet nevében őszinte köszönetet mond: Debreczen 1869. decz. 9. Komlóssy Imre. a dalegyet elnöke.

Színházi szemle.

** Szombaton, december 11-kén adatott: „III. Richard” tragedia 5 felvonásban. Irta Shakespeare, fordította Vajda Péter. A czimzerepben Rónai remekelt; különösen művészi volt játéka ama jelenetben, midőn lady Annának férje koporsójánál szerelmet vall, és ez a

szerint nem fogsz többé az ezredesre gondolni...?”
„Arthur!” hallatszott Pahl asszony szava, s Lavina nem felelhetett.

A kis jelentéktelen színház nézőtere a zsufolásig meg volt telve.

Pahl asszony, a lelkészné és Arnold már ott voltak, a mint az ezredes Arthurral és a tanácsossal megérkezett. Mind hárman azon helyre tekintettek, melyről Lavina hiányzott. Az ezredes is elfoglalta a magát, a nélkül, hogy arczán valamit észre lehetett volna venni. A tanácsos sógornőjéhez lépve, azzal néhány szót váltott; Arthur pedig tüstént távozott a teremből. Az első felvonás után az ezredes is eltűnt.

Midőn a beléptijegyekkel Arnoldot megajándékozta, a következő terv szerint járt el:

Ha Lavina meghívásom folytán eljön a színházba, akkor hallgatólag beleegyezék abba, hogy enyém legyen, s akkor jó hírneve megörzésére mindent elkövetek. Ha nem jön el, akkor ajánlatomat visszautasítja, s ekkor kedvező alkalmat nyerek arra, hogy azon hírnek, miszerint ő már az enyém, hitelt szerezek.

Azon napon ugyanis ebédet adott, s arra Arthur és a tanácsost is meghívta. Ebéd után Arthurral beszélgetvén, kérdezé:

„Hogy van Lavina kisasszony?”

Ez egyszerű kérdés volt, de igen családi, bizalmas módon intézve. Arthur ennél fogva hidegen felelt.

„Unokahogom nem a legjobban van.”

„Istenem, annak ugyan hitetlen kellett bekövetkeznie, mert karácsony első napja estjén, midőn utólszor láttam, még igen jól érezte magát.”

„Ezredes ur,” mondá Arthur elfojtott hangon, s a dühtől elhalványodva, „fontolja meg szavait jól, ha egy becsületes leányról beszél.”

„Lesz oly szives Ljung ur, engem szobámba követni, ott felvilágosítólag fogok önnek beszélni.”

A mellék szobába léptek.

„Ígérje meg ön becsület szavára, hogy az, mit önnek most mondani fogok, köztünk marad, míg szavaimat be fogom tudni bizonyítani; ígérje meg, hogy addig Lavinának egy szót sem szól a dolog felől.”

„Ígéröm,” felelé Arthur erőltetve, s a felvilágosítás reményében.

(Folyt. köv.)

T Á R C Z A.

A rágalom.

(Beszély.)

Shwartz Mária Zsófia után.

(Folytatás).

— Ott ült hallgatva, s fejét két tenyerébe hajtotta le.

„Nos, Lavina, te nem is felelsz. Azt gondold, nem jöhetsz el a színházba? Sajnálom azt gyermekem, mert jól mulatnál. Hiszen estig csak szünni fog fájdalmad,” mondá Pahl asszony, s megsimogató Lavina homlokát.

„Nem édes anyám, nem akarok, nem mehetek a színházba,” felelé Lavina, s átölelve anyja derekát, elkezdett zokogni.

„Ne légy oly gyermekes, és ne sirj, a színház miatt. Neked gyermekem igen szerencsétlen vérmérséked van, hogy mindent annyira szivedre veszesz; hogy fogsz majd egykor nagyobb szerencsétlenséget elviselni, — ha most már egy kis fogfájás miatt is sirni tudsz, hogy a színházba el nem jöhetsz? Gondolj inkább azon kedvező kibátásra, melylyel Arnold a lelkészség elnyerését illetőleg bir, valamint Elin boldogságára, és arra, hogy egy jobb övő vár mindnyájunkra; ez téged mind megvigasztalhat, s nem érezheted magadat szerencsétlennak a miatt, hogy ma a színházba nem jöhetsz.”

Pahl asszony nem is sejtette, hogy szavainak mindenike, törzsürásként érintette Lavina szívét. Miután még pár barátságos szót szólott, egyedül hagyta leányát.

Lavina a világ minden kincséért nem ment volna el a színházba, mivel a jegyeket az ezredes küldötte. „Azt hinné, hogy ezáltal reményt nyujtok neki, gondola Lavina, „nem én a legkisebb dologért sem akarok lekötelezette lenni. Lássá meg, mily mélyen megvetem őt, mert még azon jeggyel sem akarok a színházba menni, a melyet Arthurnak ajándékozott. Talán lefog mondani gyalázatos terveiről, ha meglátja, mily keveset nyer vele.”

Délután, midőn a teremben a kávénál mind együtt voltak, s hol a lelkészné is jelen volt, Arnoldnak az a themi lelkészséghez való csaknem biztos reményeiről

legnehezebb pontja az egész darabnak. Itt nyilatkozik Richard ördögi jellege teljes undokságában, itt kell a színésznek összegyűjtetni az ellentétes érzelmek árnyalatait, melyektől pokoli hálót sző a színlett megbánás, a számító gazság s csábos kísértés démoni vallomása. Nemkülönböztetve művészi volt álemlátási jelenete. Lady Annát Beresényiné személyesíté át gondolt tapintattal csatolva érzelmek változását, s helyesen választva a gyűlölet, majd bocsánat s végre a szerelem hangjait. Közönség szép számmal.

Fővárosi értesítő.

Pest, decz. 12.

—? A tegnapi est s a mai nap az iróké, s engedjék meg, hogy kissé részletesebben írjak a közmelegedési mozzanatokról, melyhez hasonlókat csak igen ritkán van alkalmunk észlelni. A tegnapi est a hírlapírók estélye volt. Nem napokat követelnek ökö számukra, hogy visszavonult, zavartalan a világ eseményeitől, melyeknek ők előkészítői, irányadói és megőrkítői pihenjenek; egyszerűen estét választottak megülni, az örömmünnetet a hírlapbéli eltolás alkalmából, mely hírlapíró munkát megmentette egy terhelő nyugtól s a gondolatnak ismét valamivel szabadabb tért enged.

A Frohner szálloda barátságos terme látta őket együtt s ott voltak majd mindnyájan, kiket az eszme egyesít, s kivülök még számos vendég, kik néha-néha szintén forgatnak tollat, bár nem e pályát választották a hazai szolgálatára. Különösen ellenzéki képviselők láttunk ott, Tisza, Simonyi Ernő, Simonyi Lajos, Csánádi, Szontagh Pál, ott volt Klepka tábornok is, s néhány vidéki vendég. A felköszöntések sorát a „Pesti Napló” ifju szerkesztője kezdte, rövid beszéd után elvitte a képviselőházat, utána Tisza Kálmán a szabad-sajtót köszöntötte fel. Mint harmadik a szintén jelen-volt Szilágyi Virgil, Kossuth Lajosra, a magyar hírlap-irodalom előharcosára emelte poharát. — Halász (P.-Lloyd) Tóth Kálmánt köszöntötte fel, s ez viszont Cs Szontagh Pált, Csengeri Antalt és Somsich Pált, kik a törvényjavaslat keresztülvitelében erélyesen támogatták. Ludwig az egybegyűlt lelkes éljenzése közt Tisza Kálmánra, Csernátorny pedig azon emberre emel poharát, ki a hírlapíró munkát megszabadítandja, annak második nyugtót: a kaucaziótól. Jókai Mór korábban távozván, P. Szathmáry K. olvassa általános derűség közt Talárossy Zebulonnak egy elz és szellendus levelet Tóth Kálmánhoz. Egymást érték a felköszöntések, midőn egy ifjusági küldöttség jelent meg, s a hazai ifjuság nevében meleg szavakban üdvözölte az egybegyűltet; Horn Ede meleg szavakban felelt az ifju szónoknak; az ifjuság ezen érzelmek kifejezésében oly biztosítékot látván, mely bennünket irántuk a leg-szebb reményekre jogosít.

E rövid intermezzo után ismét folytak a felköszöntések, általános emelkedett hangulatban, míg a szüneteket Bunkó zenekarája töltte be szívhez szóló magyar hangjaival. Ejfélel rég elmúlt, midőn a társaság eloszolni kezdett, szívében mindenki üdvöt s felvirá-gaszt kívánva a sajtónak s bátor harczoainak.

A tegnapi est második mozzanata pedig Vogt Károly megérkezése Pesten, hol felvilágosodott tanai szá-mára buzgó hallgatókat vél találni. Nem is családótt, s az ünnepélyes fogadtatás, melyben öt ifjaink megér-keztek részesíték, biztosíthatja őt, hogy szellemének elszórandó magva nálunk termékeny földre talál. Vogt holnap kezdi meg felolvasásait „az emberiség történe-té”-ből, melynek ő régi híres mestere. A római zsinat idejében pedig fölötté jól választott órában köszönt be hozánk, hol sajnálatunkra tapasztaljuk, hogy az ultra-montánok elbutító törekvései, mikép közelebb Eszter-gomban nem egyszer ülnek diadalt a kor szelleme föl-ött. Vogt azon ember, ki tudományos buvárlatai se-gítségével egyensúlyozhatja e törekvéseket, világossá-got terjesztvén ott, hová setétséget erőszakoltak. Hisz-szik, hogy üdvös hatása nem fog elmaradni, felolvasá-sairól pedig koronként tudósítani fogjuk olvasóinkat.

A mai nap is az iróké, a mennyiben ma délben van az akadémia dísz termében az iró segélyegylet s a Kisfaludy-társaság alpjának növelésére rendezett hang-verseny, mely évenként a legfényesebb műértő társa-gókat szokta egyesíteni. Valószínűleg ma sem marad el a remélt siker, a műsorozat s a közreműködők nevei beleszednek érte.

— **Pesti fecsegések.** Megvalljuk szinte önünk az országgyűlés ünnepi szünetjének bekövetke-zésétől, mert fecsegéseink tárgya mindenesetre meg-lehető contingenssel kevesbedni fog. A képviselőház terme a komoly tanácskozások mellett, néha „rendkívüli előadások” színhelyévé is válik, s e rendkívüli előadá-sokban némi önámítás is viszi a fő szerepet. Miután az elmúlt pár nap alatt országos ülés nem volt, mert a miniszt. miniszterek a miniszterelnök megérkezése leteti viszontlátási örömkömben nem készíthették el a betér-lyesztendő törvényjavaslatokat, czúttal bátorokunk egy-egy rendkívüli előadást felvenni jelen fecsegésünk tár-gyául. Tehát

Rendkívüli előadás:

Az ülés 10 órakor megnyílik. A ministeri padokon

Dr. Miletics (mindkét kezével zsebében) Ezzel interpellálom elnök urat, hogy a gyűlés meg-nyitása után egy perczel, miért nincs valamelyik mi-nister jelen, a kit interpellálhatnék. Ez által a szerb nemzetnek, melyet képviselni szerencsém van, érdekei komolyan veszélyeztetve vannak. Uraim, periculum in

Elnök. Tüstént kiküldök a buffetbe, behivatom Gorove minster urat, ő minden esetre ott van.

Gorove minster csakugyan feltaláltatik e mondott helyen, s miután lenyelte az utolsó falatot, ad audien-dum verbum Mileticianum megjelen.

Miletics felérohán s egy darab papirt von ki fe-nyegetőleg zsebéből. Gorove úgy megijed, hogy a szar-vasgomba pástétom utolsó falatja, mely még nem jutott el rendeltetése helyére, a gyomorba, utjában megakad, mire Miletics a közlekedési ministeriumot akarja az utak mindennemű rosz karban tartása végett interpellálni, s collegialis kíméletből Gorove roppant helyet foglal, s nyeli a fennakadt falatot, s kimerülten helyet foglal.

Miletics olvas: Bátorokodom interpellálni a ke-reskedelem, ipar és földmívelési ministeriumot, hogy mi az oka annak, miszerint Tonkonics Gyoka szerb nemzeti polgár földén az idén felszer annyi buza sem termett, mint tavaly. A szerb nemzet érdekei...

Lónyai lép be.

Miletics: Bátorokodom a pénzügyministert inter-pellálni, mert nem történt a hitelsorsjegyek utolsó fő-nyereménye Ujvidéken... A szerb nemzet...

Lónyai menyre-földre igéri, hogy minden befolyá-sát fogja a t képviselő ur által előadott értelemben ér-tékesíteni, s hogy Ujvidék lakossága épen oly biztosan számolhat e hitelsorsjegyek legközelebbi folyeremé-nyére, mint a hazai iparvállalatok, a hasonlóképen általa megígért kormánysegélyezésre. (No, Ujvidék, akkor ugyan várható a Haupttreffer!)

Eközben Horváth, Mikó, Rajner, Eötvös is meg-jelennek.

Miletics: Bátorokodom ezzel interpellálni az összesministeriumot: 1. Mért nincs a nemzeti szin-házi enquete bizottságban a szerb nemzet képviselve? 2. Fogja-e az igazságügyminister a bírói felelősségről szóló törvényt azon javaslattal kipótolni, hogy minden szerb, eo ipso mert szerb mindig megnyerje perét? A vallás és közokt. minster intézkedett-e e felől, hogy a római zsinat oly határozatokat ne hozzon, melyek a szerb nemzeti egyházra nézve sérelmek lennének? 4. A közlekedési minster mikor fogja a lakosságát azon vasutálózatot kiépíteni, mely minden szerb helységet egymással s ezeket Petersburggal összekösse?

Miletics már kimerülten le akar ülni, de roppant szerencsétlenségre belép az ujra megérkezett Andrassy, s Miletics bátorodik interpellálni, hogy miután keleti utjából tért vissza, adjon számot arról, mért van egyik tevének csak egy, a másiknak pedig két pupja... a szerb nemzet érdekei...

„Uraim,” felel Andrassy, „én a mamelukkok ha-zájából jöttem, s ugy tapasztalom, hogy itthon, még na-gyobb mamelukkok vannak.

Erre az elnök cseppet s az ülést rettenetes zaj közt berekosztottak nyilvánítja, de minden lármá kö-zött praedominál Ivánka Zsigmond hangja, mert ő semmi szin alatt nem akarja engedni, hogy nálánál más valaki pl. Miletics nagyobb mamelukk legyen.

Nincs igaza Zsigmond urnak, mert ők egyforma nagy mamelukkok, csak hogy az egyik a szélső jobb, a másik a szélső baloldalon, s a handabandában bátran kezelt foghatnak egymással.

Ez pedig; a mit itt elfecsegetem, tessék elhinni, hogy alapjában csakugyan megközelíti a valóságot, mert mi majdnem ilyen „Rendkívüli előadásnak” minden hé-ten vagyunk párszor szemtanúi az országházában.

— **Kalniczky János** magánválló Czech Márton és Nagy Sámuel vádlottak s kecskeméti lakosok ellen indított sajtóperének esküdtzék előtti tárgyalása ma tartott Estellen. — Czech Mártonnak Kalniczky János s társai ellen esküdtzék tárgyalása pedig decz. 16-án fog megtartatni.

— **Az „Igazmondó”** hat darab aranyat tüzött ki egy népies beszélyre. Beküldési határidő 1870. mart. utolsó napja.

— **Balassa** halálának évnapját kegyeletesen ünnepelték meg az orvosok hallgatók. A kóroda tan-terében Dózsa segélyegyleti elnök emlékbeszédet tar-tott az elhunyt megkoszoruzott arcképe előtt, ezután pedig gyász istentisztelet volt a kath templomban.

— **A „Hon”** leszállította az előfizetési díjat és esti lapját megnagyobbitja. Előfizetési díj egy évre 22 ft. félve 11 ft. évnegyedre 5 ft. 50 kr. Az esti lap külön küldésért havonként 30 kr. fizetendő.

— **A pestvárosi hatóság** elrendelte, hogy a háztulajdonosok a gyalogjárdát tisztán tartsák. Hát vajon Debreczenben mikor fog lábra kapni ez üd-vös intézmény?

— **Vogt Károly** a híres természetbúvár szombaton este érkezett Pestre, s az egyetemi ifjuság által az indóháznál roppant éljenzessel fogadtatott a tudomány felkent bajnok. Igen jól essel neki az üdvöz-let, s kinyilatkoztatá abbeli kellemes csalódását, mi-szerint ő azt hitte, hogy Bécsen túl már kelet kapui kezdődnek, s ime a fogadtatás a nyugoti miveltségnek és tudományosságuk Magyarhonban való elterjedtségé-ről tauskodik előtte. A mely beszédet ismét roppant éljenzés követett.

Irodalom.

(Y.) (Mátyás király Corvinája.) Európa tudományosságának kincstára a XV-dik század-ban le volt fektetve a Nagy Matyás „Corvina” néven ismert budai könyvtárában.

Hazánkban a Matyás idejében már egyesek is bírtak jelentékeny könyvgyűjteménnyel, Vitéz és Ce-singe János s Bátor Miklós könyvtárai már a jeleseb-

bek közé tartoztak. De nemcsak itthon, hanem mond-hatni, egész Európában páratlan volt a Matyás Corvi-nája. A feledhetlen emlékü nagy király ritka buzgalom-mal szeregette könyveit Görögországból, Konstantiná-polyból, sőt a szomszéd világrészből Ázsiából is; Flo-renczben állandóan ott tartá János fia nevelőjét, Ugo-letti Taddét, hogy az akkor szinte nagy hírben álló medicus könyvtár kéziratát saját gyűjteménye számára másolja le; Budán a király könyvtárában rendszeren har-mincz ember másolatott becses műveket, sőt maga a vitéz király sajátkezűleg írta le Albius Tibullus latin költő művét, melyet II. Apafi Mihályig az erdélyi feje-delmek őriztek. Matyás könyvtára szaporítására min-den évben 33,000 aranyat fordított, s minden könyve költséges díszítésekkel volt bekötve. És ha felveszszük, hogy Matyás előtt a könyvnyomtatást nem ismerték, elképzelhetjük az óriás munkát, melyet e könyvtár lé-trehozása szükségelt. Régebbi irók 50,000-re teszik a könyvek számát, Imre Sándor 10—12,000-nek mondja. Matyás rendkívüli tudomány szeretetének fényes bizony-sága még az is, hogy a könyvnyomtatás feltalálása után nem sokkal a király 1472-ben egy rokona Geréb László budai prépost által behívta Hess András nyom-daszt; de nyomtatványaiából a budai krónikán kívül mást nem ismerünk.

E gyönyörű könyvtár a király halála után nyomta-lanul csaknem elenyészett. A gyáva uralkodók elpaza-rolták e megbecsülhetlen kincseket; a külföldről szá-mosan ostromolták hízlegéseikkel, ígéretekkel fejedelmek-et egy-egy könyvért; Miksa császár 24-szer küldött követet 5 év alatt Budára e végett; később pedig a török csaknem tönkre tevő a Corvinát. Konstantinápoly és Bécs őrzé feltékenyen e művek legnagyobb számát, egy-két darab találtak még Bolognában, Velenczében, Wolfenbüttelben s Münchenben (8). Európában szét-szórva körülbelől 500 darab létezik.

A tudós társaság néhány év előtt Ipolyi és Henszi-mann derék régészeinket elküldé Konstantinápolyba, hogy vagy megszerezzék, vagy lemásolathassák az ott levő Corvinákat. De még a terembe sem bocsáták őket, csak néhány kéziratot mutattak meg nekik — kivül. Éber Nándor volt e teremben, látta is a könyveket, de — mint mondja — azok közt nincs magyar.

Ő felsége suezai utja alkalmával Stambulban azon érdekes örömhirt vette, hogy Konstantinápolyból egy értékes ajándékot fog kapni, négy darabot azon Corvi-nák közül, melyek iránt királyunk ottani látogatása al-kalmával oly kiváló figyelemmel viseltetett. A nemzeti becses kincs csakugyan megtalálta ő felségét visszajö-vevelekor Triesztben, egy faladában adatott át a török szultán küldeménye. E faláda rejté a Corvinákat! A király rögtön magához hívatta a kíséretében utazó gr. Andrassyt, és azon meghagyással adá neki át a drága könyveket, hogy azokat mint történeti ereklyéket ő fel-sége nevében a nemzeti muzeumnak ajándékozza. Eddig csak két Corvinája volt a nemzeti muzeumnak, s ezek is csak közönséges bőrkötésben.

E most visszakerült könyvek 1540-ben vitettek el; ez a négy darab már a miénk, tíz még ott maradt. E könyvek, bársony-kötésűek, ezüst kapcsokkal, s raj-tok zománczoza Matyás király czimere. (Magyarország és Csehország czimere közt egy szájában gyűrűt tartó holló.) A könyvek czime: 1. Augustinus: „De civitate Dei.” Nagy folio. 2. Plautus „Comodiai.” 3. Polibius. 4. Egy görög író munkája; e három utóbbi negyedrét. A kötések csak-nem egészen ujakkak tűnnek fel és szebbek, mint bár-mely európai könyvtárban levő Corvináké. A könyvek első lapjai aranyosak és ki vannak festve, valószínűleg Florenczben (XVI-ik század) voltak zománczoza és kötve, s nem magyar munkák, mert ezek német stylus-ban szoktak kötve lenni, holott a mi négy Corvinánk olasz stílyt mutat.

Köszönet a két fejedelemnek, hogy a rég óhajtott kincsek egy becses részét visszaadák birtokunkba!

Belföld.

— **Győr megye története.** Matusek Antal, Győr megye pertárnoka a megye történeti leírá-sán dolgozik; eddigi buvárlataiban is már nagy font-tosságu történelmi okmányokra akadt; a munka, hihe-tően, jövő évi augusztus hóra kész leend, s ekkor sajtó alá bocsátja.

— **A szentendrei kerületben,** a váltó-hamisítás következtében megszökött ifj. Rád ay László gr. helyett más képviselőt fognak legközelebb választani, jelöltek: Horn Ede és Rajner Pál, bel-ügyér.

— **Szeged város decz. 5-ki ülésén** elő-terjesztvén a ministerium és a város közt egy főreál s több állami-kola ügyében folytatott tanácskozás eredménye, a jelentésben foglalt iskolák föllállítását elvileg, egyhangulag elfogadtatván, szintén egyhangulag meg-ajánlották az ezen iskolákhoz szükséges épületek föllá-lítását is.

— **Az erdélyi-oláhországi vasu-tak összeköttetésére** vonatkozólag azt írják Buka-restből, hogy Andrassy grnak az ottani kormány részé-ről egy miniszterrel tartott értekezletei a legszebb eredményekre vezettek; az oláh kormány ugyanis hajlandó a Magyarország részéről tett ajánlatokat elfogadni és a Brassó-Galacz közti összeköttetésbe beleegyezni, ha a magyarkormány viszont a Temesvár-Turnu-Severini vonalt létre hozza; már egy vállalkozó Bukarestben is

...n, hogy a két vonal fölül a befolyásos egyénekkel értekeztek.

Csernánban (Erdély) egy „méltóságos” a korezmában összeveszett a jegyzővel, s megverte; majd haza hajtatta fényes kocsijával, magához véve két legényét, s botokkal felfegyverkezve, maga pedig „méltóságos” úri rangjához illeően, kardot von kezébe és visszavágtatott a csapszékbe. Méltóságos Kálnoky János ur volt ez, ki két botes cselédét az ajtóba kívül állítván, vitében egy maga ment karddal az ellentáborba, azaz hogy a korezmába, ott a jegyző ügyesen ellillanván a dühös vitétől, a jegyzővel volt két polgárt halálra vagdosta, most a meggyilkoltak özvegyei és árvaí átkozzák a kegyetlen felebarátot.

A füleki járásban (Nógrád) az északi vasut állomásaihoz, különösen a tarjánéhoz a közlekedés teljes lehetetlen, lovak öngenek az iszonyu ut miatt, utasok életveszéllyel menekülnek a rohanó ár elől.

A székesfehérvári „Vörösmartinkör” fenyesen ünnepelte meg e hó 1-én a nagy költő születése napját.

A népszámlálás feletti munka foly az egész országban. Csongrád megye maga vállalta el a népszámlálás költségeit; a Hajdu-kerület, Békés és Fehérmegye szintén kevés segínyt szándekoznak igénybe venni.

Hazánkban jelenleg az egyévi önkéntesek száma 2679, ebből 1513 főiskolai tanuló, 1065 kereskedő és 201 külföldi; az összes létszám egy harmada a kincstár költségén szolgál.

Külföld.

Francziaország. Az új belügyminister Foreade de la Roquette a törvényhozótestületben tartott és tetszéssel fogadott beszédében hangsúlyozta, hogy a választások alkalmával előfordult rendeltenségek, igazságok és általában a császársághoz tartozó büntetések a városokból szivárogtak ki. Páris Sz.-Etienne, Arles, Amiens, Lille, Nantes és Bordeauxban igazgató bandák keltek fel, melyek veszélyes működésüket a községek lakóira is kiterjeszteni törekedtek, de a kiknek józan belátásán, hosszú és drágán megvásárolt tapasztalatain hajtóerést szenvedtek azokra minden

fondorlataik! A császárság 18 év alatt ide-oda hanyattatás helyett, békét és jólétet adott az országnak. Most a kormány tovább akar menni, s a megkezdett új ösvényen oda hatni, hogy a császárság, mint a szabadság megalapítója tünjek föl.

A f. hó 9 ki ülésben Raspail és Rochefort vették fel a szót. Az első azon közbeszólásokra felelt, melyekkel a legközelebbi ülésen felolvasott törvényjavaslata fogadtatott. Rochefort pedig panaszt emel azon gúnyos megjegyzések miatt, melyeket a belügyminister tett az említett törvényjavaslatra, és mellesken — midőn neve a 29-ki ülésben felemlített — ő rá is. Mindegy — folytatá Rochefort — én soha sem tettem magamat oly nevetegessé, mint az, ki a bolognai pusztán vállain csusszal és kalapja mellett szalonnával sétálgatott. Az általa és Raspail által beadott törvényjavaslataknak egy pontja oda irányul, hogy megakadályozzassék egy Chinába újabban küldendő expedíció, minthogy az első is csak pusztulást hagyott maga után. A mai ülésben Páris képviselőjének minden szava mély felháborodást és dühös felkiáltásokat idézett elő.

A párisi pápai követ Chigi, azon fáradozik, hogy kieszközölje, miszerint Eugénia császárné meglátogassa Rómát.

Oliviernek a császárral beszélgetéséről a „Parlament” közli: a császár sajnálja Oliviernek és társainak, a dynastiához ragaszkodásuk elismerése mellett, hogy ok végre a balközépnak tulzott követeléseit is felvették programjukba, utal azon sikerre, melyet Foreade de la Roquette a kamarában kivívott és hozzá tette, hogy ennek a ministeriumban maradását kívánja.

Spanyolországban az ostromállapot megszüntetett. Az Isabella által elítelt kincsek tárgyában országgyűlési vizsgáló bizottság küldetett ki. Prim kinyilatkoztatta, hogy a genuai herceg Thomas meg ezen évben Spanyolország királyává fog kiküldetni — Másfelől azonban a katalisták összekülvése nyomán látható, a kormánynak tudomása van erről; a belügyminister a kortesülésben legközelebb kijelentette, hogy tudja, mikép a parlisták nyilván vizik összeesküvésüket, s Navarában „éljen VII-ik Károly” felkiáltásokkal lövések tettek; az egész ország ugyanond a belügyér, nem koronát teme Carlós fejére, hanem atkokat szórna rá. — A köztársaság megalaku-

lásának — úgy látszik — még egy ideiglenes királyság által kell megelőztetni.

Legujabb.

Nápoly decz 11. A szabadelvű nápolyi zsinat ily felkiáltások miatt: „halál a francia császárra, „éljen a köztársasági Franciaország” — betiltatott.

Madrid, decz 11. Prim a mai kortesülésben visszatartott minden államcsinra vonatkozó szándékot.

Páris, decz 11. Foreade bizott meg ministerium alkotással, melyben Olivier és pártja nem vesz részt. — Az igazságügy-minister jegyzékét intézte a francia követhoz Rómába, melyben nyilvánítja, hogy a pápa csalhatatlanságáról hitágazatot vallási tekintetből nem tanácsos felszínre hozni. — A Constitutionnel párhuzamot von Napoleon és Ferencz József császárok közt, az utóbbira tett azon megjegyzéssel, hogy eddigelé hallatlan tünemény, hogy egy fejedelem a korlátlan hatalom birtokában, erről lemondjon és a trónon maradjon.

Belgrád, decz 11. Serbiának Európa általi elismertetése 39-ik évfordulati ünnepe alkalmából egy állandó egyetem alapítása határozottat el.

Közgazdaszat.

Debrecz decz 13. A heti sertésvásár igen látogatott volt, hizott sertést jelenleg nagyszámmal hajtottak, a kelendőség csekély volt, kevés kelt el, fontszámra 22—25 kron kelt.

A szalonna árak változatlanok. — Az elő heti vásáron, a rázós utak miatt még igen gyéren érkezők, vidéki szekerek, a mi életművet hozottat, annak sincs kelendősége.

Szatmár felől legtöbben érkeztek, tengeri, zab és főzelék félével, a mult heti árak változatlanok.

Időjárásunk, folytonosan hideg, tiszta napfényes szél nélküli.

Bécsi tőzsde, decz 13. Cs. arany 5—84, ezüst 121—35

Felölös szerkesztő s kiadó tulajdonos: **Oláh Károly.**

H I R D E T É S E K.

Lakváltoztatás.

Tisztelettel jelentem a n. é. közönségnek, hogy lakómat **Piassutca Dragota-ház 1894. sz. alá tettem át.** Együttal bátor vagyok tellerem a t. cz szülőket, kik gyermekeiket a tánczteremben részesíttetni szándekoznak, hogy lakásomon **f. hó 18-ig** jelentkezni sziveskedjenek.

Holländer József,
tánczteremtő.
196. 1—1

H i r d e t e n y.

A debreczeni „István” gazdalmi-társulatnak f. évi **decz. 19-én d. e. 10 órakor** a pol. kazinó teremében tartandó **rendkívüli**

közgyűlésére

a társulat részvényesei meghívhatnak.

Tűrgy: Az elnöki s egyéb tisztviselői utasítások át-dolgozásával megbízott küldöttség jelentése stb.

Kelt Debreczenben, az „István” gazdalmi-társulat képviselő választmányának 1869 decz. 10-én tartott üléséből.

Homóssy Euse, elnök.
195. 1—3
Vincze Viktor, jegyző.

Madó Szárazt tűzfő

visárolható

Goldstein Vakabánál

egyháztér 34. sz. alatt

Ölszáma, helyben házhoz hordással 15 frt; **műszaszámra 90 kr.** Kisebb mennyiségben s a fentírt árhoz képest 194. 2—3

Uj Kőrajz- és műnyomda.

Tökéletesen felszerelt **kőrajz- és műnyomda** mat mindenféle nyomtatvány megszerzésére, nevez: **tesen: számok, váltók, látogató- és czimjegyek, árjegyek, eljegyzések, egybekelési jegyek, rovatzott ívek, térképek, folyóiratok** stb. megrendelésre ajánlom, s a t. cz. közönség pártolását kérem annak kijelentésével, hogy a **legjelentősebb áron** dolgozom. 190. 5—6

Üzleti helyiség a Teleky-utczán Boda János ur házában.

Kleinfeller Károly.

Árverési hirdetmény.

Récsy László s több pertársai, mint felperesek részére **Tornay Ferencz** s neje **Bauer Anna** alperesektől 1872 aft tőke s járulékaik erejéig t. évi június 24-ken a Konyár sóstói fűrészhelyiségén végrehajtásilag lev. illételeg felül foglalt s 3371 frt 10 kra becsült ingóságok, n. m. **S bika, 5 ló** számszámától, **2 szekér, 2 db. 20 mázsát nyomó réz üst, 80 db. ágfa, 40 db. fenyőárasztal, 60 db. léscor madrász, 11 db. diván, 200 karszék s több rendbeli fűrész felszerelvények, a konyári sóstón f. évi decz. 21-dik kövekezo napján d. e. 9 órakor nyilvános árverés útján, azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adatni, mire a venni kívánók meghívhatnak. — Mirel az összes foglaltató hitelzők, habár erről külön érteftést nem nyertek is, — oly felhívással értesítettek, hogy az a uhrt kiküldött végrehajtónál nyert zálogjogukat az árverés napján igazoló okmányokkal jelen szék be, hogy elsőbbségi jogaik igazolása után az árverés a fent írt felperesek követelésének kitélig tetéséig esetleg az utófoglaltatók jogaira leendő tekintettel foganatosíthatassék. — Kelt Gáborján, nov. 25. 1869. 189. 3—3
Báthory István, esküd.**

Árverési hirdetmény.

Felperes **Sina Károly** részére, alperes ifju Kuzik Ferencz és neje Tóth Mariától 6000 aft tőke s járulékaik erejéig foglalt, s 6000 aft-ra becsült vanga-gyár-utczai 2194. sz. **házuk,** 3 hold 1500 □ öl külső földével, jöve 1870. évi **január 10-én,** szákség esetre febr. 10-ken d. u. 2 órakor a városbáznál a telekhivatal helyiségében, bírói árverésen el fog adatni.

Az árverelmi kavának által leteendő bánatpénz 600 aft. A vételár 3 részletben a leütéstől 1—4 és 6 hó alatt fefizetendő.

A többi feltételek a telekhivatalnál megtekinthetők. Kelt Debreczenben, a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának f. évi nov. 26-án tartott üléséből. 192. 2—3

A debreczeni iparés kereskedelmibank

a penztári jegyekre betétektől **30 napi felmondás mellett mártól kezdve**

5% kamatot fizet. 191. 3—3
Debreczen, decz. 8. 1869.

Az igazgatóóság.

Eladó ház.

Varga-utczán a 2182-ik számú **cserepes kőház hazutáni földével** együtt örökáron eladó. Értékeztetni a bent lakó tulajdonossal. 180. 12—

Melléklet előfizetési felhívásunk.

Debreczen. 1869. Nyomatott a város könyvnyomdájában.